

Aftale om god opførsel

**En effektevaluering af et forsøgsprojekt
vedrørende forebyggelse af ungdomskriminalitet**

**TINE FUGLSANG
JUSTITSMINISTERIETS FORSKNINGSKONTOR
JUNI 2018**

Sammenfatning

Med baggrund i satspuljeaftalen på det sociale område for 2014 om ”Ny indsats mod asocial adfærd – Ansvar og konsekvens” har partierne bag satspuljeforliget igangsat forsøgsprojektet ”Aftale om god opførsel” som en indsats til tidlig forebyggelse af ungdomskriminalitet i kommunerne.

Målgruppen for Aftale om god opførsel er unge, der har begået mindre alvorlig kriminalitet, eller som har udvist en anden form for bekymrende eller uroskabende adfærd.

Forsøgsprojektet er forløbet over en periode på cirka halvandet år i to forsøgskommuner. I denne undersøgelse er der foretaget en effektmåling af projektet, hvor det undersøges, hvorvidt unge, der er vurderet egnede til at indgå i projektet i forsøgskommunerne, har en lavere recidivrisiko end sammenlignelige unge fra to kontrolkommuner. Der er konstrueret to forskellige recidivkriterier; recidiv generelt og recidiv vedrørende straffeloven. Det første kriterium er defineret ud fra, hvorvidt en ung – senest ni måneder efter kendskabsdatoen – på ny er registreret af politiet grundet en form for lovovertrædelse eller bekymrende adfærd. Det andet recidivkriterium er defineret ud fra, hvorvidt en ung – senest ni måneder efter kendskabsdatoen – har modtaget en politiregistrering vedrørende straffeloven. Politiregistreringerne omfatter tilfælde, hvor unge er sigtet eller mistænkt for kriminalitet samt tilfælde med unge, som har anden form for bekymrende adfærd, såsom uroskabende adfærd, at færdes i kriminelle miljøer eller misbrugsmiljøer.

Der ses en tendens til, at det observerede recidiv blandt de unge i eksperimentalgruppen er lidt mindre end kontrolgruppens, men effektmålingen viser – efter der er kontrolleret for øvrige forskelle mellem de to grupper – at der hverken for recidiv generelt eller recidiv vedrørende straffelov kan påvises en statistisk signifikant forskel i recidivrisikoen mellem eksperimental- og kontrolgruppen. Idet analyserne er udarbejdet på et beskedent datagrundlag, skal det dog understreges, at der er en væsentlig usikkerhed forbundet med resultaterne.

En forklaring på, at der ikke kan påvises en effekt af forsøgsprojektet AGO, kan være, at der er relativt få personer, som indgår i forsøgs- og kontrolgruppen, hvilket betyder, at forskellen i recidivrisikoen skal være ret markant, før end resultatet bliver statistisk signifikant. En anden forklaring på, at der ikke ses et statistisk signifikant mindre recidivrisiko blandt unge i forsøgsgruppen er, at det alene er godt en tredjedel af eksperimentalgruppen, der har indgået i den fulde AGO-indsats. Det skyldes, at det ikke har været muligt at identificere en kontrolgruppe, der var sammenlignelig med den gruppe af unge, der har modtaget den fulde indsats. Det er derfor alle unge, der er vurderet egnede til at indgå i forsøgsprojektet, der sammenlignes med en kontrolgruppe. En eventuel effekt af den fulde indsats skal derfor være yderst markant for at kunne slå igennem for den samlede eksperimentalgruppe. Yderligere kan det tænkes, at indsatsen i eksperimentalgruppen ikke adskiller sig markant fra den gængse håndtering af målgruppen i kontrolgruppen, hvilket også kan forklare, at der ikke ses en effekt af forsøgsprojektet.

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	3
2. INDSATSENS MÅLGRUPPE, INDHOLD OG FORMÅL	3
3. DESIGN, METODE OG DATA	4
3.1 UNGE I EKSPERIMENTALGRUPPEN	4
3.2 UNGE I KONTROLGRUPPEN	6
3.3 DATAGRUNDLAG	8
3.4 OBSERVATIONSPERIODE OG RECIDIVKRITERIER	9
4. ANALYSE	10
4.1 DESKRIPTIV ANALYSE AF EKSPERIMENTALGRUPPEN	11
4.2 DESKRIPTIV ANALYSE AF FORSKELLE OG LIGHEDER VED EKSPERIMENTAL- OG KONTROLGRUPPEN	15
4.3 REGRESSIONSANALYSE - EFFEKTEN AF FORSØGSPROJEKTET AGO	20

1. Indledning

Med baggrund i satspuljeaftalen på det sociale område for 2014 om ”Ny indsats mod asocial adfærd – Ansvar og konsekvens” har partierne bag satspuljeforliget igangsat forsøgsprojektet ”Aftale om god opførsel” som en indsats til tidlig forebyggelse af ungdomskriminalitet i kommunerne.

”Aftale om god opførsel” er afprøvet i Skanderborg og Randers Kommune. Denne effektmåling søger at vurdere, hvorvidt brugen af ”Aftale om god opførsel” har mindsket de unges risiko for recidiv i forhold til en gruppe af sammenlignelige unge i to kontrolkommuner.

Der er i 2016 udarbejdet en procesevaluering, som belyser de to kommuners erfaringer med organisering og brug af indsatsen samt holdninger til indsatsens relevans i det kriminalitetsforebyggende arbejde. Både procesevalueringen og effektmålingen er finansieret af midler fra satspuljen.

2. Indsatsens målgruppe, indhold og formål

Målgruppen for ”Aftale om god opførsel” (herefter AGO) er unge i aldersgruppen 12-17 år, der vurderes at være i risiko for at begå yderligere kriminalitet, men hvis forseelse ikke er alvorlig nok, til at kommunen indkalder til netværkssamråd efter servicelovens § 57 c¹. AGO kan rette sig mod unge, der har begået mindre alvorlige lovovertrædelser i form af eksempelvis simpelt tyveri, hærværk og besiddelse af hash, men aftalen kan også angå unge, der alene udviser en anden form for bekymrende adfærd end lovovertrædelser. Det kan dreje sig om unge, som færdes i kriminelle miljøer eller misbrugsmiljøer, som har en uroskabende adfærd, eller som observeres på tidspunkter eller steder, der giver anledning til bekymring.

AGO-indsatsen består i en frivillig, skriftlig aftale, som udarbejdes under et møde mellem den unge, dennes forældre og en SSP-medarbejder samt eventuelt en repræsentant fra politiet, skolen eller andre relevante myndigheder. Under mødet skal den unge reflektere over sine handlinger og hvordan, han/hun undgår igen at havne i en lignende situation. På baggrund heraf udarbejdes en skriftlig aftale, som alle underskriver. Overordnet beskriver aftalen, hvilken adfærd den unge forventes at udvise eller ikke at udvise i de tre til fire måneder, som aftalen gælder.

Formålet med AGO er en højere grad af inddragelse og ansvarliggørelse af både den unge og forældrene i forhold til at skabe en positiv forandring i den unges adfærd. Samtidig skal AGO sende et signal om, at den unges handlinger tages alvorligt. Derudover skal AGO ses som et struktureret og

¹ Hvis en ung under 18 år er mistænkt for at have begået alvorlig kriminalitet, skal kommunen indkalde den unge, forældrene og eventuelt andre relevante personer fra netværket samt fagpersoner til et netværkssamråd, der skal give grundlag for udarbejdelsen af en handleplan indeholdende initiativer og handlepligter, der kan modvirke at den unge begår yderligere kriminalitet.

systematisk redskab, der kan anvendes i det tværfaglige samarbejde mellem politi, skole og sociale myndigheder med henblik på at sætte tidligt ind over for unge med bekymrende adfærd.²

3. Design, metode og data

Det ideelle undersøgelsesdesign for en effektmåling er et randomiseret, kontrolleret forsøg, hvor det er helt tilfældigt, om en person indgår i eksperimentalgruppen eller kontrolgruppen. Dette har dog ikke været muligt i denne undersøgelse, som derfor er designet som et kvasi-eksperimentelt studie. Eksperimentalgruppen udgøres af unge, der er vurderet egnede til at indgå i en AGO-indsats i to forsøgskommuner. Kontrolgruppen omfatter unge fra to andre kommuner, der vurderes sammenlignelige med de unge fra forsøgskommunerne i forhold til nogle af de faktorer, der kan tænkes at have betydning for de unges risiko for recidiv. Det bemærkes dog, at der kan være en række yderligere faktorer, som også kan have betydning for de unges recidivrisiko, men som ikke inkluderes i undersøgelsen grundet begrænsninger i det tilgængelige data.

I det følgende belyses, hvordan unge i henholdsvis eksperimental- og kontrolgruppen er identificeret.

3.1 Unge i eksperimentalgruppen

3.1.1 Udvælgelse af eksperimentalkommuner

Forsøgsprojektet vedrørende AGO har i regi af Socialstyrelsen været udbudt via en ansøgningsrunde og er herefter etableret i Skanderborg og Randers Kommune i en periode fra medio 2015 til ultimo 2016.

3.1.2 Identifikation af unge i eksperimentalgruppen

I forsøgsperioden er der på SSP-møderne i de to kommuner blevet identificeret unge, som er vurderet egnede til en AGO-indsats. Dette er hovedsageligt sket på baggrund af oplysninger fra politiets ungeliste, som er et elektronisk udtræk fra politiets sagsstyringssystem vedrørende unge, der har været i kontakt med politiet. Eksperimentalgruppen består af alle unge i Randers og Skanderborg Kommune, der er vurderet egnede til AGO.

Det er frivilligt at indgå i AGO, og derfor er det ikke alle unge, der er vurderet egnede til AGO-indsatsen, som rent faktisk ender med at indgå i et AGO-forløb. Af procesevalueringen fremgår, at der primært er tre årsager til, at et AGO-forløb ikke igangsættes over for unge: 1) at forældrene ikke ønsker, at den unge skal indgå i et AGO-forløb, men gerne vil håndtere problemerne selv eller mener, at de allerede har taget hånd om situationen, 2) at det ikke er muligt at opnå kontakt til familien, idet henvendelser ikke besvares, og 3) at der fremkommer nye oplysninger om den unge og/eller hændelsen, der kan resultere i en revurdering, således at den unge alligevel ikke opfattes som egnet til AGO. Dette kan eksempelvis dreje sig om, at medarbejderne ved nærmere kontakt med familien

² Yderligere beskrivelse af AGO-indsatsen samt de to forsøgskommuners erfaring med implementering og vurdering af indsatsen kan læses i [procesevalueringen](#), som er tilgængelig på Justitsministeriets hjemmeside under Rapporter fra Forskningskontoret 2016.

får kendskab til alvorlige problemer i hjemmet, som kræver en mere omfattende social indsats end AGO.

Eksperimentergruppen er således en sammensat gruppe, der både består af unge, som har indgået i et AGO-forløb, samt unge, der er vurderet egnede til indgå i et AGO-forløb, men som ikke har indgået i et AGO-forløb. Nedenstående figur giver et overblik over, hvilke forskellige udfaldsmuligheder der kan være, efter en ung er vurderet egnet til AGO.

Figur 1. Unge i eksperimentergruppen.

Inden for eksperimentergruppen er der derfor stor forskel på den indsats, der er iværksat over for de unge. Men idet AGO-indsatsen er frivillig, vil der givetvis altid være et vist frafald, og dermed giver dette undersøgelsesdesign det mest retvisende billede af, hvilken effekt af indsatsen der kan forventes, hvis denne udbredes i andre kommuner.

En alternativ metode kunne have været udelukkende at inkludere dem, der har indgået i et AGO-forløb i eksperimentergruppen. Det vil sige de unge, der har indgået i indsatsen (fået *treatment*). Dette vurderes dog at ville give et ikke-retvisende billede, da det højst sandsynligt ikke er tilfældigt, hvilke unge og familier der henholdsvis takker ja og nej til AGO, eller som ikke kan kontaktes. Der er derfor antageligvis sket en selvsektion i forhold til, hvilke unge der har fået indsatsen, og hvilke der ikke har. Da det på baggrund af det tilgængelige data ikke er muligt at identificere, hvem der ville have takket henholdsvis ja og nej til at deltage i AGO i kontrolkommunerne, kan der derfor heller ikke konstrueres en gruppe, der vil være sammenlignelig med dem, der har indgået i et AGO-forløb i forsøgskommunerne.

I afsnit 4.1 belyses karakteristika ved forskellige undergrupper inden for eksperimentalgruppen. Eksperimentalgruppen er kategoriseret i tre grupperinger, hvor 1) er gruppen af unge, der ikke er opnået kontakt til, 2) er gruppen af unge, hvor der har været telefonisk kontakt til forældre og/eller afholdt møde, men ikke er blevet udarbejdet en AGO-aftale og 3) er gruppen af unge, der har deltaget i en AGO-samtale, og hvor et AGO-forløb er igangsat og/eller gennemført.³ Nedenstående tabel 1 viser fordelingen af de tre grupper i de to eksperimentalkommuner. Det ses, at der igangsættes et AGO-forløb i godt hvert tredje tilfælde, hvor en ung vurderes AGO-egnet.⁴

Tabel 1. Grupperinger i eksperimentalgruppen fordelt på kommune.

	Skanderborg	Randers	I alt
Ingen kontakt	8 %	26 %	20 %
Telefonisk kontakt eller møde, men ingen AGO-aftale	46 %	45 %	45 %
AGO-samtale, aftale og forløb igangsat	46 %	29 %	35 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	39	76	115

3.2 Unge i kontrolgruppen

3.2.1 Udvælgelse af kontrolkommuner

Kontrolkommunerne er udvalgt på baggrund af kriterier om sammenlignelighed med de to forsøgskommuner. Til brug herfor er anvendt oplysninger fra politiets registre vedrørende omfanget og karakteren af mindre alvorlig kriminalitet og bekymrende adfærd blandt 12-17-årige i kommunen. På den baggrund er Horsens Kommune udvalgt som kontrolkommune til Randers Kommune, mens Hedensted Kommune er udvalgt som kontrolkommune til Skanderborg Kommune. I kontrolkommunerne er der ikke implementeret en særlig indsats, men derimod har unge med bekymrende adfærd været håndteret ud fra kommunernes gængse praksis i den periode, hvor eksperimentalkommunerne har anvendt AGO. Kontrolgruppen udgøres således af unge, der kunne være blevet vurderet AGO-egnede, såfremt de havde boet i en af eksperimentalkommunerne i forsøgsperioden.⁵

3.2.2 Identifikation af unge i kontrolgruppen

Justitsministeriets Forskningskontor har fra Rigspolitiet modtaget oplysninger om alle unge under 18 år, der i januar 2017 havde bopæl i Horsens eller Hedensted Kommune, og som er registreret af politiet i perioden fra juni 2015 til og med december 2016. Oplysningerne er modtaget i excel-form,

³ Kun i et enkelt tilfælde er et igangsat AGO-forløb ikke gennemført.

⁴ Det skal her bemærkes, at seks unge er blevet vurderet AGO-egnede ad to omgange. Ved første henvendelse til familien, er et AGO-forløb ikke igangsat, mens der i fire tilfælde er igangsat et AGO-forløb ved den anden henvendelse. I analyserne vedrørende eksperimentalgruppen samt i tabel 1 vil disse unge dog indgå i den kategorisering, de er tildelt på baggrund af den første henvendelse.

⁵ Forud for forsøgsprojektets start blev der konstrueret en filtrering af politiets ungeliste tilpasset projektets målgruppe, således at der blev udløst en AGO-markering, når unge på listen opfyldte kriterierne for AGO. Denne AGO-markering skulle danne grundlag for udvælgelsen af AGO-egnede unge i eksperimentalkommunerne samt identificere sammenlignelige unge i kontrolkommunerne. AGO-markeringen viste sig dog ikke at være brugbar i praksis, da en hel del unge med en AGO-markering alligevel ikke af de kommunale medarbejdere blev vurderet egnede til en AGO-indsats.

hvor der for hver registrering indgår information om blandt andet køn, alder, personkategori⁶, gerningsindhold samt et tekstfelt, der angiver et kort resume af hændelsen.

Der er modtaget data vedrørende 1.137 sager, hvor unge med bopæl i Hedensted Kommune har været registreret af politiet, og 2.260 sager, hvor unge med bopæl i Horsens Kommune har været registreret af politiet. Identifikationen af unge i kontrolgruppen er foretaget på baggrund af en frasorteringsproces, hvor hændelser, der ikke lever op til kriterierne for AGO, er ekskluderet, således at der alene inkluderes unge i datamaterialet, som på baggrund af de tilgængelige oplysninger vurderes egnede til AGO.

Den samme unge person kan optræde flere gange i registrene. Eksempelvis kan en ung være registreret som anmelder i forbindelse med én hændelse og sigtet i forbindelse med en anden hændelse. Først og fremmest er der lavet en overordnet frasortering af unge, der udelukkende har været registreret som anmelder, vidne, forurettet osv. i perioden. Det vil sige, at herefter indgår kun unge, der optræder med mindst én registrering som mistænkt person, sigtet, sagens person, antruffen person og under 15 år⁷. Derefter er der foretaget endnu en overordnet frasortering på baggrund af irrelevante kategorier, såsom sager vedrørende pas, tilladelse til børns arbejde, eftersøgning osv.⁸

Herfra er foretaget en mere dybdegående gennemgang af de tilbageværende unge i datamaterialet med særligt fokus på den information, der er indeholdt i resumeet af hændelsen. For hver ung er der samlet set på alle de hændelser, hvor pågældende har været registreret af politiet, også tilfælde hvor den unge har været forurettet, vidne, anmelder osv. Dette for at opnå så meget information om den unge som muligt med henblik på at kunne vurdere, hvorvidt den unge lever op til kriterierne for AGO.

Som baggrund for denne dybdegående gennemgang af de unge er der taget udgangspunkt i de beskrivelser af målgruppen for AGO, der indgår i Socialstyrelsens vejledning *Retningslinjer og anbefalinger for Aftale om god opførsel*⁹ samt i procesevalueringen udarbejdet af Justitsministeriets Forskningskontor vedrørende brugen af AGO i de to forsøgskommuner.¹⁰ Desuden er disse to kilder også brugt til at vurdere, hvilke sager der *ikke* er egnede til AGO. Derudover er beskrivelser af målgruppen for netværkssamråd¹¹ også anvendt til at vurdere, hvilke sager der egner sig til netværkssamråd, og som derfor er for alvorlige til AGO.

⁶ Dvs. sigtet, antruffen person, vidne, anmelder, forurettet osv.

⁷ Personkategorien ”under 15 år” anvendes for unge under den kriminelle lavalder, der mistænkes for at have begået kriminalitet.

⁸ Dette vil typisk gælde unge, der er registreret som ”sagens person”, som er en bredt defineret kategori, der både omfatter hændelser, hvor sagens person angives for den person, der har været udsat for noget kriminelt, og hændelser hvor sagens person angives for den, der formodes at have begået noget kriminelt eller som på anden måde har handlet uhensigtsmæssigt.

⁹ Se Socialstyrelsens hjemmeside under [udgivelser om kriminalitet 2015](#).

¹⁰ Se [procesevalueringen](#) på Justitsministeriets hjemmeside under Rapporter fra Forskningskontoret 2016.

¹¹ Se evalueringen [Netværkssamråd. Kommunernes anvendelse af og erfaringer med servicelovens § 57 c](#), som er tilgængelig på Justitsministeriets hjemmeside under Rapporter fra Forskningskontoret 2016 samt [Eksempler på alvorlig og ikke alvorlig kriminalitet. Netværkssamråd for kriminalitetstruede børn og unge](#), som er tilgængelig på Socialstyrelsens hjemmeside under Netværkssamråd.

På baggrund af den dybdegående gennemgang af registreringerne, kan der udpeges fire årsager til frasortering af sager, der dog kan være overlappende: 1) resuméet mangler, eller der er utilstrækkelig information i resuméfeltet, 2) sagen/hændelsen lever ikke op til kriterierne for AGO, men er enten for alvorlig (fx hvis sagen angår vold eller røveri) eller for bagatelagtig (fx hvis sagen angår en ung, der har kørt for stærkt på knallert, men i øvrigt efterkommet politiets anvisninger), 3) den unge er ikke egnet til AGO, eksempelvis grundet for ung alder, psykiatriske eller helbredsmæssige forhold og 4) den unge håndteres andetsteds, eksempelvis hvis det fremgår, at den unge i forvejen modtager sociale foranstaltninger, er bosat på et opholdssted eller et asylcenter.¹²

Slutteligt er der 53 unge, der inden for forsøgsperioden vurderes at være egnede til AGO i Hedensted Kommune og 140 unge i Horsens Kommune. Disse unge udgør således kontrolgruppen.

For kontrolgruppen vil vurderingen af AGO-egnethed alene være baseret på oplysninger fra politiets register, mens vurderingen i eksperimentalgruppen, foruden oplysninger fra politiet, kan være baseret på kommunens kendskab til den unge. Derfor kan det ikke udelukkes, at nogle af de unge, der optræder i kontrolgruppen som AGO-egnede, ville være blevet frasorteret som AGO-egnede, såfremt vurderingen havde fundet sted på samme vis som for eksperimentalgruppen. Som tidligere nævnt er nogle af de unge, der indgår i eksperimentalgruppen, og som umiddelbart blev vurderet AGO-egnede, ved nærmere kendskab revurderet, således at den unge alligevel ikke opfattes som egnet til AGO. Det samme vil antageligvis gøre sig gældende for kontrolgruppen.

Opsamlende kan det derfor pointeres, at eksperimentgruppen såvel som kontrolgruppen udgøres af unge, der kan betegnes som *intended to treat*. Det vil sige unge, der som udgangspunkt er vurderet egnede til at indgå i et AGO-forløb.

3.3 Datagrundlag

Undersøgelsens datagrundlag udgøres for eksperimentalgruppens vedkommende til dels af oplysninger om de AGO-egnede unge indsendt af kommunerne i forsøgsperioden. Disse oplysninger omfatter eksempelvis typen af bekymrende adfærd, hvordan den unge er identificeret, og hvornår de kommunale medarbejdere er blevet bekendt med den unge. Hovedparten af disse oplysninger er alene anvendt i forbindelse med den tidligere udarbejdede procesevaluering vedrørende AGO.

I nedenstående analyse vil det hovedsageligt være oplysninger fra politiets registre, der udgør datagrundlaget. Justitsministeriets Forskningskontor har i oktober 2017 modtaget oplysninger fra Rigspolitiet om tilfælde, hvor unge fra både eksperimental- og kontrolgruppen i perioden fra 2001 til oktober 2017 er registreret i politiets system. Oplysningerne vedrører samme type af information, som er anvendt til afgrænsning af kontrolgruppen, jf. ovenfor. Det vil sige oplysninger om blandt andet køn, alder, personkategori¹³, gerningsindhold samt et tekstfelt, der angiver et kort resume af hændelsen.

¹² På asylcentrene er der socialkoordinatorer ansat som bindeled til kommune og andre myndigheder, som kan afholde samtaler med beboerne. På nogle asylcentre er der også en kriminalpræventiv koordinator. Derudover er et asylcenter et midlertidigt opholdssted, hvorfor det i nogle tilfælde ikke vil være meningsfuldt at igangsætte en tre måneder lang indsats.

¹³ Dvs. sigtet, antruffen person, vidne, anmelder, forurettet osv.

Idet AGO-indsatsen retter sig mod unge, der har begået mindre alvorlige lovovertrædelser og unge, der udviser anden form for bekymrende adfærd, vil datagrundlaget for analysen af de unges recidiv også både inkludere tilfælde, hvor unge er sigtet eller mistænkt for kriminalitet¹⁴ og tilfælde med unge, som har anden form for bekymrende adfærd, såsom at færdes i kriminelle miljøer, i misbrugsmiljøer, eller som har en uroskabende adfærd. Det er således mindre alvorlig kriminalitet og anden form for bekymrende adfærd, der indgår i datagrundlaget for analyserne, hvorfor det i det følgende betegnes som *politiregistreringer*, og ikke som kriminalitet eller lovovertrædelser, idet de unges handlinger ikke nødvendigvis er ulovlige. Et eksempel på en hændelse kan være en ung, der i forbindelse med en voldsepisode er antruffet i selskab med en anden person, som sigtes for vold. Den unge vil i dette tilfælde indgå i data med en politiregistrering vedrørende straffeloven, selv om det ikke er den unge selv, der er sigtet i sagen.

3.4 Observationsperiode og recidivkriterier

I den nedenstående analyse belyses de unges recidiv ud fra en afgrænset observationsperiode, således at alle unge undersøges på samme betingelser. For at afgrænse en observationsperiode er der først og fremmest konstrueret en kendskabsdato, der angiver et startpunkt for analysen af recidiv. Denne kendskabsdato danner også grundlag for analysen af omfanget og karakteren af de unges tidligere politiregistreringer, der ikke er afgrænset af en bestemt observationsperiode.

I effektmålinger af kriminalpræventive indsatser er indsatsens sluttidspunkt typisk valgt som det tidspunkt, hvorfra recidivmålingen påbegyndes. Men da det i denne undersøgelse ikke er alle i eksperimentalgruppen, der har modtaget den fulde AGO-indsats, er det ikke meningsfuldt at bruge indsatsens sluttidspunkt som startpunkt for analysen af recidiv. Kendskabsdatoen er derfor valgt, da det giver samme betingelser for alle i gruppen.

For eksperimentalgruppen er kendskabsdatoen lig med den dato, hvor de kommunale medarbejdere har noteret, at de er blevet bekendt med den unge og har vurderet, at den unge er i målgruppen for AGO. I kontrolgruppen er der estimeret en lignende kendskabsdato på baggrund af datoen for, hvornår den unge første gang er registreret af politiet inden for forsøgsperioden fra juni 2015 til december 2016. For at udarbejde en estimeret kendskabsdato er der lagt 14 dage til den første registreringsdato. Det skyldes, at der i praksis kan gå cirka 14 dage fra, at en ung registreres i politiets system, til at der afholdes et SSP-møde, hvor en politibetjent har udtrykt ungelisten, hvorpå den unge optræder.

Kendskabsdatoen er valgt som startpunkt, idet de kommunale medarbejdere i forsøgskommunerne efter denne dato typisk ret hurtigt tager kontakt til forældrene med henblik på at foreslå et AGO-forløb.¹⁵

Hvad angår observationsperioden til brug for recidivmålingen, er der for hvert individ konstrueret en periode på ni måneder efter kendskabet, hvorfor eventuelle registreringer mere end ni måneder efter

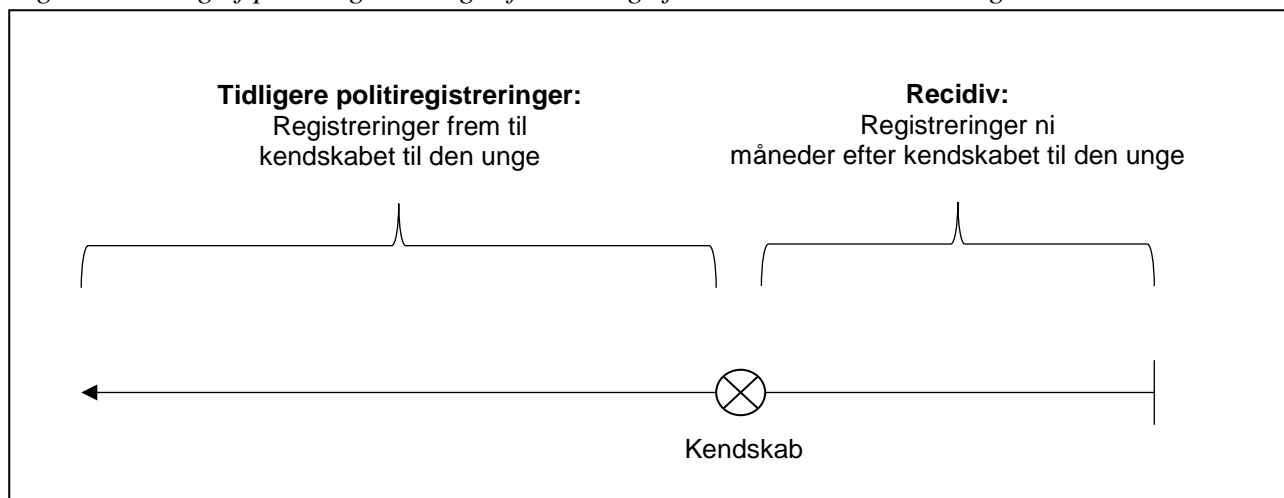
¹⁴ Det er ikke undersøgt, hvorvidt de unge, der er sigtede, eventuelt har modtaget en fældende afgørelse i sagen.

¹⁵ Dette fremgår af procesevalueringen vedrørende "Aftale om god opførsel".

kendskabsdatoen ikke er inkluderet. Observationsperioden på ni måneder er den længst mulige målingsperiode på tidspunktet for udarbejdelsen af denne undersøgelse. En observationsperiode på ni måneder er fundet passende i forhold til den type af mindre alvorlige overtrædelser eller bekymrende adfærd, der er tale om for AGO-målgruppen. Det vurderes dermed, at en længere observationsperiode, på eksempelvis to år, ikke ville ændre grundlæggende ved analysens resultater.

Der er konstrueret to forskellige recidivkriterier. Det første kriterium er defineret ud fra, hvorvidt en ung – senest ni måneder efter kendskabsdatoen – på ny er registreret af politiet grundet en form for lovovertrædelse eller anden bekymrende adfærd. Dette vil i det følgende betegnes som recidiv generelt. Det andet recidivkriterium er defineret ud fra, hvorvidt en ung – senest ni måneder efter kendskabsdatoen – er registreret af politiet i forbindelse med en overtrædelse af straffeloven. Det vil sige, at unge, der ikke recidiverer ud fra dette kriterium, er unge, der enten slet ikke er registreret af politiet efter kendskabet, unge der alene er registreret af politiet i forbindelse med overtrædelse af særlovgivning, eller hvor sagen er oprettet som en hændelse, undersøgelse eller lignende, der ikke knytter sig til specifik lovgivning. Dette kriterium vil i det følgende betegnes som recidiv vedrørende straffeloven. Nedenstående figur 2 angiver en oversigt over målingen af politiregistreringer frem til og efter kendskabet til den unge.

Figur 2. Måling af politiregistreringer frem til og efter kendskabet til den unge.

4. Analyse

I det følgende er udarbejdet tre delanalyser. Den første delanalyse angår alene en beskrivelse af køn og aldersfordelingen ved eksperimentalgruppen samt omfanget og karakteren af politiregistreringer relateret til unge i denne gruppe. I den anden delanalyse gennemføres en deskriptiv sammenligning af eksperimentalgruppen med kontrolgruppen, og i tredje delanalyse foretages en regressionsanalyse, der belyser eventuelle sammenhænge mellem forskellige forklarende variable og de unges recidivrisiko med fokus på at belyse, hvorvidt AGO-forsøget har en effekt i forhold til at mindske de unges recidivrisiko.

I analysekapitlet vil det med angivelse af en p-værdi vurderes, hvorvidt eventuelle forskelle mellem forskellige grupper er statistisk signifikante.¹⁶

4.1 Deskriptiv analyse af eksperimentalgruppen

I denne delanalyse opdeles eksperimentalgruppen i de tre førnævnte grupper, hvor 1) er gruppen af unge, der ikke er opnået kontakt til, 2) er gruppen af unge, hvor der har været telefonisk kontakt til forældre og/eller afholdt møde, men hvor der ikke er blevet udarbejdet en AGO-aftale og 3) er gruppen af unge, der har deltaget i en AGO-samtale, og hvor et AGO-forløb er igangsat og/eller gennemført.

4.1.1 Karakteristika ved eksperimentalgruppen

I dette afsnit belyses karakteristika ved eksperimentalgruppen med hensyn til køn, alder, omfanget og karakteren af politiregistreringer frem til kendskabet til den unge.

Af tabel 2 ses, at den samlede eksperimentalgruppe udgøres af flest drenge. Der er ikke statistisk signifikant forskel på kønsfordelingen i de tre grupperinger.

Tabel 2. Kønsfordelingen i de forskellige grupperinger i eksperimentalgruppen.

	Ingen kontakt	Telefonisk kontakt eller møde, men ingen AGO-aftale	AGO-samtale, aftale og forløb igangsat	I alt
Pige	22 %	29 %	20 %	24 %
Dreng	78 %	71 %	80 %	76 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	23	52	40	115

p=0,59

Alderen er udregnet som alderen på tidspunktet for kendskabet til den unge. Gennemsnitsalderen for hele eksperimentalgruppen er 15 år. I nedenstående tabel 3 er de unges alder opdelt i to kategorier, der repræsenterer henholdsvis unge under den kriminelle lavalder fra 12-14 år, og unge over den kriminelle lavalder fra 15-17 år. Det ses af tabellen, at tre fjerdedele i den samlede eksperimentalgruppe er over den kriminelle lavalder, men også at denne fordeling varierer de tre undergrupper imellem. Andelen af 12-14-årige er cirka dobbelt så stor i gruppen af unge, der har indgået i et AGO-forløb sammenlignet med gruppen, hvor der har været telefonisk kontakt eller et møde, men ingen AGO-aftale. Den gruppe af unge, der ikke er opnået kontakt til, består hovedsageligt af 15-17-årige, som udgør 91 pct. af denne gruppe. Disse forskelle er statistisk signifikante.

¹⁶ P-værdien udtrykker sandsynligheden for, at en forskel er et udslag af tilfældigheder. En p-værdi på 0,05 eller derunder angiver, at der er tale om en statistisk signifikant forskel mellem de to grupper. Her er således højst fem pct. sandsynlighed for, at en observeret forskel beror på tilfældigheder.

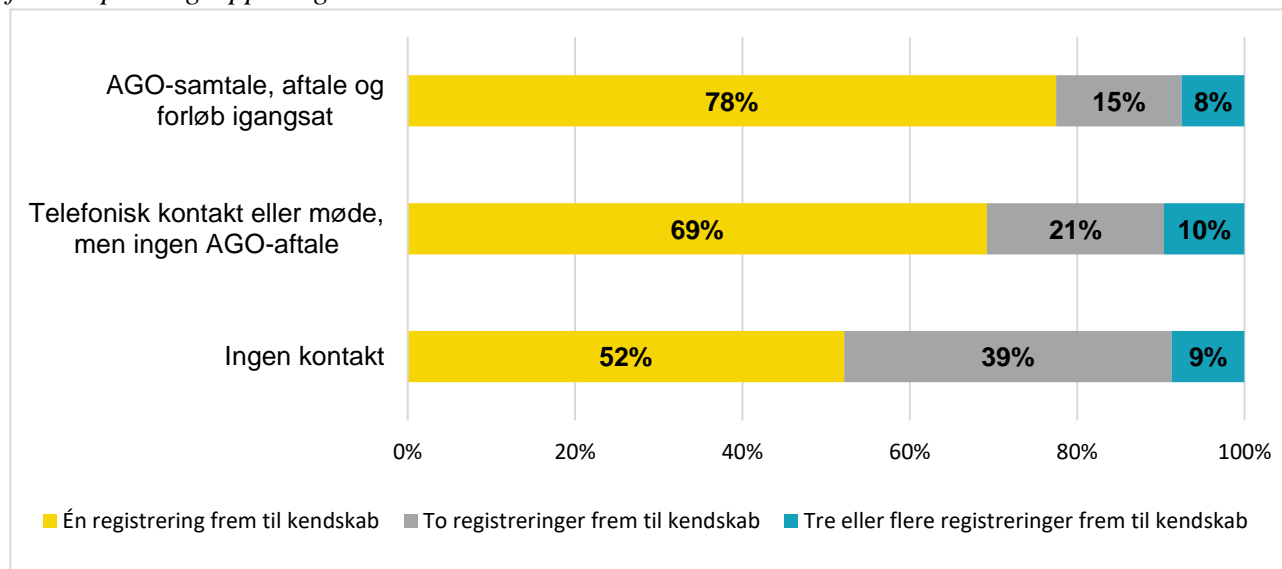
Tabel 3. Aldersfordelingen i de forskellige grupperinger i eksperimentalgruppen.

	Ingen kontakt	Telefonisk kontakt eller møde, men ingen AGO-aftale	AGO-samtale, aftale og forløb igangsat	I alt
12-14 år	9 %	21 %	40 %	25 %
15-17 år	91 %	79 %	60 %	75 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	23	52	40	115

p=0,02

I nedenstående figur ses, hvordan andelen af unge med henholdsvis én, to, tre eller flere politiregistreringer frem til kendskabet fordeler sig i de tre forskellige grupperinger. I antallet af registreringer frem til kendskabet indgår også den registrering, der har ledt til kendskabet til den unge.¹⁷ Som figuren viser, har de fleste unge i alle tre grupperinger kun én politiregistrering. Det vil sige, at de fleste unge ikke er registreret af politiet ud over den ene registrering, der har ledt til kendskabet. Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem grupperne. I den gruppe af unge, der har indgået i et AGO-forløb, er det knap fire ud af fem, der kun er registreret én gang. For gruppen af unge, hvor der har været telefonisk kontakt eller møde, er det knap syv ud af ti, der kun er registreret én gang, mens dette gør sig gældende for godt halvdelen af de unge, der ikke er opnået kontakt til. Cirka hver tiende blandt de unge i alle tre grupper har tre eller flere politiregistreringer frem til kendskabet. Den unge person, der har flest, er registreret seks gange.

Figur 3. Andelen af unge med henholdsvis én, to, tre eller flere politiregistreringer frem til kendskabet fordelt på tre grupperinger.

N=115, p=0,26

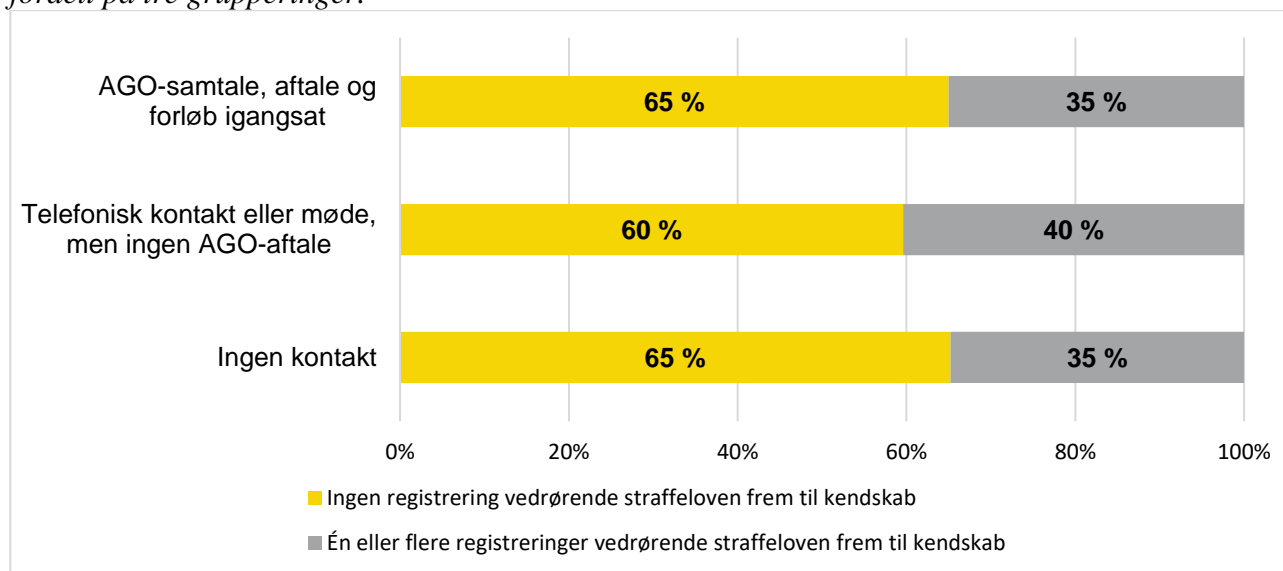
¹⁷ Enkelte unge i eksperimentalgruppen er ikke identificeret gennem politilisten, men eksempelvis ved skolelæreres henvendelse til SSP-konsulenterne. Disse unge har derfor i data fået tildelt en registrering for denne henvendelse, selvom de ikke har optrådt på politilisten. Alle unge har derfor mindst én registrering frem til kendskabet.

I forhold til antallet af registreringer frem til kendskabet, skal det bemærkes, at nogle unge kan have haft yderligere kriminel eller anden bekymrende adfærd, der blot ikke er kommet til politiets kendskab. Af procesevalueringen vedrørende AGO fremgår, at medarbejderne i de to eksperimentalkommuner vurderer, at en del af de unge har været involveret i flere uhensigtsmæssige hændelser. Baggrunden for denne vurdering er, at medarbejderne eksempelvis får viden om sådanne hændelser via samtalen med den unge og forældrene.

De 115 unge har sammenlagt modtaget 138 registreringer frem til kendskabet. Godt en tredjedel af registreringerne angår straffeloven, hvoraf en stor del vedrører butikstyveri eller anden form for tyveri, mens en mindre andel angår vold, hærværk og andre straffelovsovertrædelser. Cirka 15 pct. af registreringerne angår særlovsovertrædelser, herunder primært færdselslovsovertrædelser, overtrædelse af lov om euforiserende stoffer eller ordensbekendtgørelsen. Knap halvdelen af registreringerne vedrører tilfælde, hvor politiet har registreret sagen som en undersøgelse eller hændelse, der indbefatter kategorier såsom uro og uorden i øvrigt samt bortvisning af uønsket person.¹⁸

Nedenstående figur 4 viser andelen af unge, der henholdsvis har og ikke har en eller flere registreringer vedrørende straffeloven frem til kendskabet fordelt på de tre forskellige grupper. De unge, der ikke har en registrering vedrørende straffeloven, har alene modtaget en eller flere registreringer vedrørende særlovsbestemmelser og/eller hændelser m.v. I alle tre grupper er det knap to tredjedele blandt de unge, der ikke har en registrering vedrørende straffeloven. Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem grupperne.

Figur 4. Andelen af unge med og uden registreringer vedrørende straffeloven frem til kendskabet fordelt på tre grupperinger.

N=115, p=0,83

¹⁸ Det skal igen påpeges, at de unge ikke nødvendigvis er mistænkte eller sigtede i forbindelse med en given hændelse, men kan eksempelvis også være antruffen i selskab med andre unge, der sigtes for brud på lov om euforiserende stoffer. En person, der er antruffen i selskab med andre unge, som sigtes for brud på lov om euforiserende stoffer, vil også optræde i undersøgelsen med en registrering vedrørende særlovsbestemmelser.

4.1.2 Eksperimentalgruppens politiregistreringer efter kendskabet

I dette afsnit belyses omfanget og karakteren af eksperimentalgruppens politiregistreringer efter kendskabet til den unge. Det vil sige det, der betegnes som recidiv ud fra de tidligere nævnte recidivkriterier.

Tabel 4 viser andelen af unge, der recidiverer generelt i de tre grupper. Som det ses, er det cirka tre fjerdedele af de unge, der ikke er registreret af politiet ni måneder efter, at kommunen har fået kendskab til den unge i forbindelse med AGO-projektet. Det vil sige, at størstedelen af de unge ikke recidiverer. Der er ikke statistisk signifikant forskel på andelen af unge, der recidiverer i de tre grupper. De unge, der recidiverer, har i gennemsnit 1,8 politiregistreringer efter kendskabet, og dette adskiller sig ikke statistisk signifikant de tre grupper imellem. Blandt de unge, der recidiverer, går der i gennemsnit 16 uger fra kendskabet til den næstkommende registrering.

Tabel 4. Andelen der recidiverer generelt i de tre grupperinger.

	Ingen kontakt	Telefonisk kontakt eller møde, men ingen AGO-aftale	AGO-samtale, aftale og forløb igangsat	I alt
Ingen registreringer efter kendskab	70 %	79 %	70 %	74 %
Én eller flere registreringer efter kendskab	30 %	21 %	30 %	26 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	23	52	40	115

p=0,56

Det er i denne forbindelse værd at bemærke, at det sandsynligvis er vanskeligt at sammenligne de familier, der takker ja til AGO, med de familier der takker nej. Selvom der ikke er statistisk signifikant forskel mellem grupperne, er der en tendens til, at de unge, der har været kontakt til, men som ikke har indgået i et AGO-forløb, recidiverer mindre end de to andre grupper. Det kan skyldes en forskel på typen af familier og unge i de forskellige grupper. Af procesevalueringen vedrørende AGO fremgår, at medarbejderne i Skanderborg Kommune har opfattelsen af, at det typisk er de mere ressourcestærke, velfungerende familier, der takker nej til AGO og gerne vil håndtere problemerne selv. I Randers Kommune oplever medarbejderne dog, at såvel ressourcestærke som ressource svage familier afslår tilbuddet om et AGO-forløb.

Det skal også påpeges, at der for gruppen af unge, der er kontaktet, men hvor der ikke er igangsat et AGO-forløb, kan være igangsat andre tiltag, der tillige kan tænkes at påvirke den unges adfærd i en positiv retning. Af procesevalueringen fremgår eksempelvis, at nogle af de familier, der takker nej til AGO, i stedet indvilliger i, at der foretages en almindelig kriminalpræventiv samtale eller en misbrugssamtale med den unge. Derudover påpeges i procesevalueringen, at den telefoniske kontakt eller et møde i sig selv kan være katalysator for en skærpet opmærksomhed om den unges adfærd og for samtaler internt i familien, som kan være med til at skabe positive forandringer for den unge, selv om familien efterfølgende takker nej til AGO.

Det er selvklart vanskeligt at beskrive, hvad der kendetegner de familier, der ikke opnås kontakt til.

Nedenstående tabel 5 angiver fordelingen af recidiv vedrørende straffeloven. Gruppen af unge, der ikke er registreret vedrørende straffeloven, indeholder både dem, der slet ikke har modtaget en politiregistrering, samt dem, der alene har modtaget en eller flere registreringer vedrørende særlovsbestemmelser eller hændelser m.v. Ud fra dette kriterium er det 12-13 pct., der recidiverer, og heller ikke her er der statistisk signifikant forskel mellem de tre grupper.

Tabel 5. Andelen der efter kendskab recidiverer til en registrering vedrørende straffeloven i de tre grupperinger.

	Ingen kontakt	Telefonisk kontakt eller møde, men ingen AGO-aftale	AGO-samtale, aftale og forløb igangsat	I alt
Ingen registrering vedrørende straffeloven	87 %	87 %	88 %	87 %
Mindst en registrering vedrørende straffeloven	13 %	13 %	12 %	13 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	23	52	40	115

p=0,99

4.2 Deskriptiv analyse af forskelle og ligheder ved eksperimental- og kontrolgruppen

4.2.1 Sammenligning af karakteristika ved eksperimental- og kontrolgruppen

I dette afsnit sammenlignes eksperimental- og kontrolgruppen med henblik på at belyse, hvorvidt der er forskelle mellem de to grupper, som kan have indflydelse på recidivrisikoen. De to grupper sammenlignes med hensyn til køn og alder samt omfang og karakter af politiregistreringer frem til kendskabet. Først belyses sammensætningen af eksperimental- og kontrolgruppen med hensyn til andelen af unge fra de forskellige kommuner.

Kontrolgrupperne er som nævnt konstrueret således, at Hedensted Kommune vurderes sammenlignelig med Skanderborg Kommune, mens Horsens Kommune vurderes sammenlignelig med Randers Kommune. Tabel 6 viser, at unge fra Horsens Kommune udgør 73 pct. af kontrolgruppen, mens unge fra Hedensted udgør 27 pct. For eksperimentalgruppen er fordelingen således, at unge fra Randers Kommune udgør 66 pct., mens unge fra Skanderborg Kommune udgør de resterende 34 pct.

Tabel 6. Eksperimental- og kontrolgruppe fordelt efter kommune.

	Eksperimentalgruppe	Kontrolgruppe
Skanderborg Kommune	34 %	–
Randers Kommune	66 %	–
Hedensted Kommune	–	27 %
Horsens Kommune	–	73 %
I alt (procent)	100 %	100 %
I alt (N)	115	193

I det følgende behandles Horsens og Hedensted Kommune samlet som kontrolgruppen, ligesom Skanderborg og Randers Kommune behandles samlet som eksperimentalgruppen.

Tabel 7 viser kønsfordelingen i henholdsvis eksperimental- og kontrolgruppen. Dreng er overrepræsenteret i begge grupper. I eksperimentalgruppen er 76 pct. drenge, mens det i kontrolgruppen er 66 pct. Af p-værdien ses, at der ikke er statistisk signifikant forskel mellem de to grupper med hensyn til kønsfordelingen.

Tabel 7. Eksperimental- og kontrolgruppe fordelt efter køn.

	Eksperimentalgruppe	Kontrolgruppe	I alt
Pige	24 %	34 %	30 %
Dreng	76 %	66 %	70 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	115	193	308

p=0,08

Tabel 8 viser aldersfordelingen i de to grupper. Alderen er udregnet som alderen på tidspunktet for kendskabet til den unge for eksperimentalgruppen, og for kontrolgruppen er det alderen på det estimerede kendskabstidspunkt, jf. afsnit 3.4. Alderen er opdelt i to kategorier, der omfatter henholdsvis unge under den kriminelle lavalder (12-14 år) og unge over den kriminelle lavalder (15-17 år). I begge grupper er de fleste unge over den kriminelle lavalder på kendskabstidspunktet. Der er en tendens til, at der er en lidt større andel af unge under den kriminelle lavalder i kontrolgruppen, dog er der ikke statistisk signifikant forskel mellem grupperne.

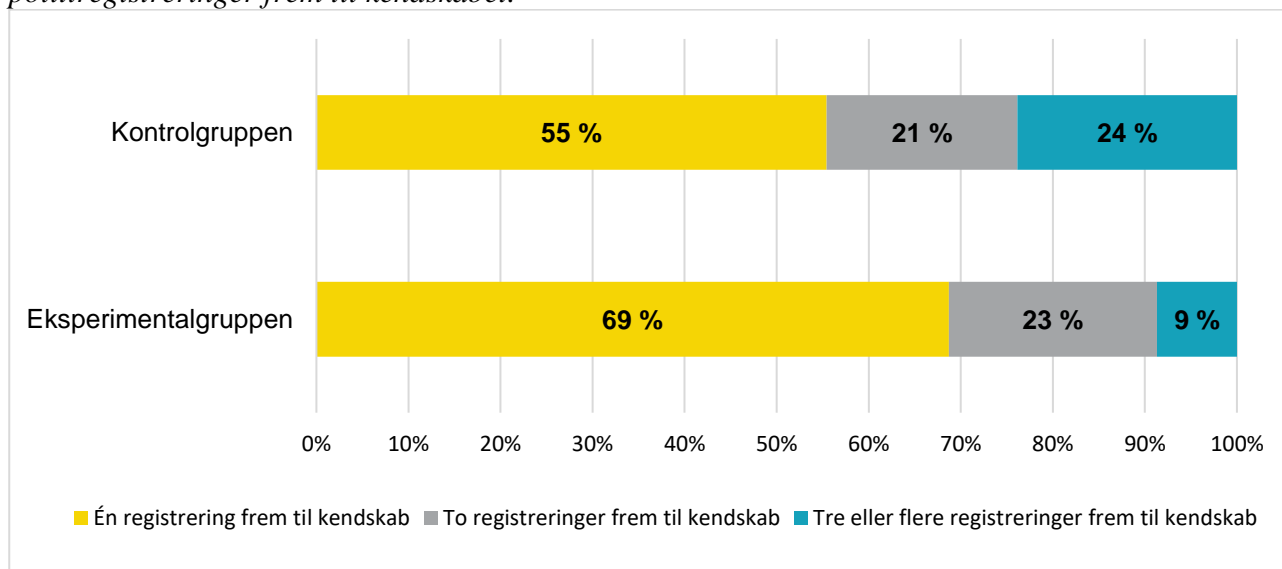
Tabel 8. Eksperimental- og kontrolgruppe fordelt efter alder.

	Eksperimentalgruppe	Kontrolgruppe	I alt
12-14 år	25 %	35 %	31 %
15-17 år	75 %	65 %	69 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	115	193	308

p=0,07

Nedenstående figur 5 viser, hvordan andelen af unge med henholdsvis én, to, tre eller flere politiregistreringer frem til kendskabet fordeler sig i eksperimental- og kontrolgruppen. Som det ses af figuren, har de fleste unge både i eksperimental- og kontrolgruppen alene har været registreret af politiet én gang frem til kendskabet. Dette gælder 69 pct. i eksperimentalgruppen og 55 pct. i kontrolgruppen. Dette betyder samtidig, at der er en noget større andel i kontrolgruppen, som har været registreret mere end én gang i forhold til i eksperimentalgruppen. Dette er en statistisk signifikant forskel. I kontrolgruppen har en enkelt ung helt op til 21 registreringer, mens den, der har flest i eksperimentalgruppen, som nævnt har seks registreringer.

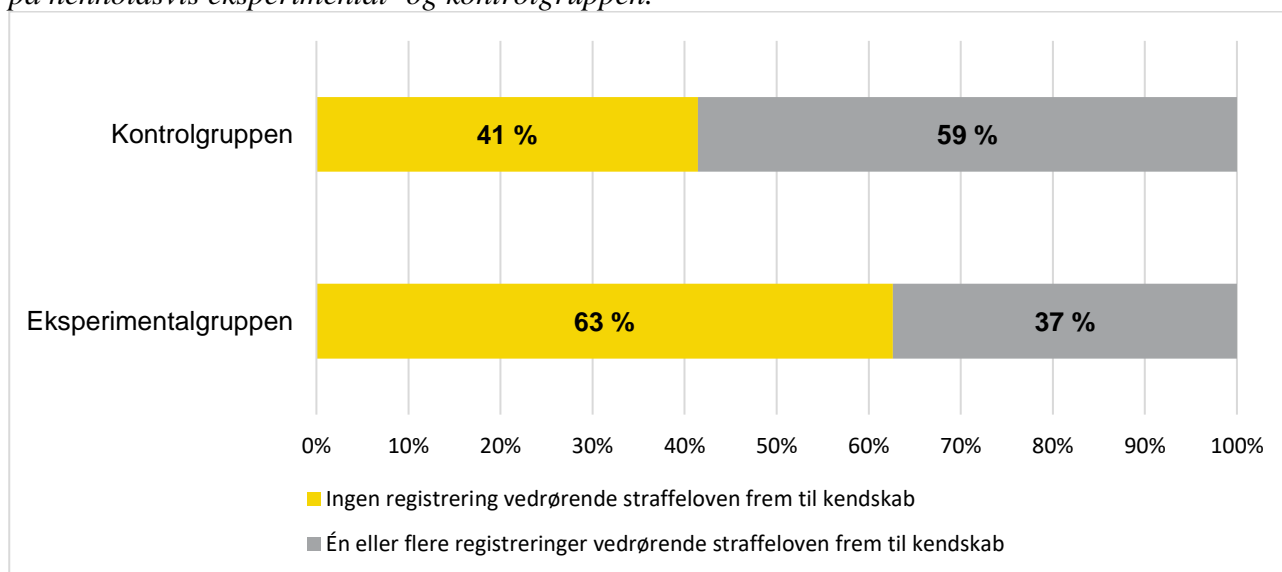
Figur 5. Andelen af unge i eksperimental- og kontrolgruppen fordelt efter antallet af politiregistreringer frem til kendskabet.

Eksperimentalgruppen: N=115, Kontrolgruppen: N=193, p=0,004

Nedenstående figur 6 viser andelen af unge, der henholdsvis har og ikke har en registrering vedrørende straffeloven frem til kendskabet fordelt efter eksperimental- og kontrolgruppen. De unge, der ikke er registreret vedrørende straffeloven, har alene modtaget en eller flere registreringer vedrørende særlovsbestemmelser og/eller hændelser m.v. Som det ses af p-værdien, er der statistisk signifikant forskel mellem de to grupper. I kontrolgruppen er der en noget større andel, der har modtaget en straffelovsregistrering frem til kendskabet (59 pct.) i forhold til i eksperimentalgruppen (37 pct.).

Figur 6. Andelen af unge med og uden registrering vedrørende straffeloven frem til kendskabet fordelt på henholdsvis eksperimental- og kontrolgruppen.

Eksperimentalgruppen N=115, Kontrolgruppen N=193, p<0,00

På baggrund af figur 5 og figur 6 tyder det således på, at kontrolgruppen og eksperimentalgruppen ikke er helt sammenlignelige, hvad angår omfanget og karakteren af politiregistreringer frem til kendskabet. Det skal dog bemærkes, at idet antallet af unge i både eksperimental- og kontrolgruppen er relativt beskedent, vil der være en forholdsvis stor statistisk usikkerhed i opgørelserne.

4.2.2 Sammenligning af eksperimental- og kontrolgruppens politiregistreringer efter kendskab

I dette afsnit belyses omfanget og karakteren af eksperimental- og kontrolgruppens politiregistreringer efter kendskabet til den unge. Nærmere bestemt andelen af unge i de to grupper, der recidiverer generelt samt recidiverer til en registrering vedrørende straffeloven. Det bemærkes, at dette afsnit ikke afdækker eventuelle effekter, men blot beskriver det observerede recidiv.

Af tabel 9 ses andelen af unge, der recidiverer generelt. Det vil sige andelen af unge, der senest ni måneder efter kendskabet, på ny er blevet registreret af politiet. I begge grupper er det hovedparten af de unge, der ikke recidiverer inden for ni måneder. I eksperimentalgruppen er det tidligere nævnt 26 pct., der recidiverer, hvilket svarer til 30 unge. For kontrolgruppen er det 34 pct., svarende til 66 unge. Der er således en tendens til, at en større andel af unge i kontrolgruppen recidiverer, men der er ikke statistisk signifikant forskel mellem de to grupper.

Tabel 9. Andelen der efter kendskab recidiverer generelt i henholdsvis eksperimental- og kontrolgruppen.

	Eksperimentalgruppen	Kontrolgruppen	I alt
Ingen politiregistreringer	74 %	66 %	69 %
En eller flere politiregistreringer	26 %	34 %	31 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	115	193	308

p=0,14

De unge i eksperimentalgruppen, der recidiverer, er i gennemsnit registreret af politiet 1,8 gange efter kendskabet, mens de unge i kontrolgruppen gennemsnitligt er registreret 2,2 gange. Denne forskel er ikke statistisk signifikant. For recidivisterne i eksperimentalgruppen går der i gennemsnit 16 uger fra kendskabet til den næstkommende politiregistrering, mens der for recidivisterne i kontrolgruppen gennemsnitligt går 14 uger. Dette er heller ikke statistisk signifikant forskelligt.

Hvad angår recidiv målt som en registrering vedrørende straffeloven, ses det af nedenstående tabel 10, at det er 13 pct. i eksperimentalgruppen og 17 pct. i kontrolgruppen, der recidiverer ud fra dette kriterium. Det vil sige, at disse unge har mindst én politiregistrering vedrørende straffeloven ni måneder efter kendskabet. Af p-værdien ses, at der heller ikke ud fra dette recidivkriterium er statistisk signifikant forskel mellem de to grupper.

Tabel 10. Andelen der efter kendskab recidiverer til en politiregistrering vedrørende straffeloven i henholdsvis eksperimental- og kontrolgruppen.

	Eksperimentalgruppen	Kontrolgruppen	I alt
Ingen politiregistrering vedrørende straffeloven	87 %	83 %	84 %
Mindst en politiregistrering vedrørende straffeloven	13 %	17 %	16 %
I alt (procent)	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	115	193	308

p=0,34

På baggrund af dette afsnit ses en tendens til, at der er lidt flere unge i kontrolgruppen, der recidiverer, målt ud fra begge recidivkriterier. Disse forskelle er dog ikke statistisk signifikante. I følgende afsnit vil det på baggrund af en regressionsanalyse belyses, hvilke forhold der kan siges at have betydning for de unges recidiv, når der kontrolleres for forskelle mellem grupperne set ud fra de faktorer, der er inkluderet i denne undersøgelse.

4.3 Regressionsanalyse - effekten af forsøgsprojektet AGO

I denne delanalyse er der beregnet to forskellige lineære sandsynlighedsmodeller med de to forskellige recidivkriterier.¹⁹ I begge modeller inkluderes fem forklarende variable, og det undersøges således, hvorvidt der er sammenhæng mellem de forskellige forklarende variable og risikoen for, at den unge recidiverer generelt samt recidiverer til en politiregistrering vedrørende straffeloven. Dette med henblik på at belyse, hvorvidt AGO-projektet har en effekt på de unges recidivrisiko.

Følgende forklarende variable, der alle er binære, indgår i sandsynlighedsmodellen:

- Gruppe (eksperimentalgruppe, kontrolgruppe)
- Køn (pige, dreng)
- Alder på tidspunktet for kendskab (12-14 år, 15-17 år)
- Politiregistreringer frem til kendskab (kun én registrering, mere end én registrering)
- Politiregistreringer vedrørende straffeloven frem til kendskab (ingen registrering vedrørende straffeloven, mindst én registrering vedrørende straffeloven)

Begge analyser ses af tabel 11.²⁰ Som det væsentligste viser tabellen, at der hverken for recidiv generelt eller recidiv til en politiregistrering vedrørende straffeloven er statistisk signifikant forskel i recidivrisikoen mellem eksperimental- og kontrolgruppen, efter at der er kontrolleret for øvrige forskelle mellem de to grupper.

De forhold, der er af betydning for recidivrisikoen, er køn (for så vidt angår recidiv generelt er drengenes recidivrisiko større end pigernes) og antallet af politiregistreringer frem til og med kendskabsdatoen (unge, der har modtaget mere end én registrering, har større risiko for at recidivere generelt og recidivere til en registrering vedrørende straffeloven).

For de øvrige forhold ses ikke statistisk signifikante sammenhænge.

¹⁹ Der er også foretaget logistiske regressionsanalyser for begge recidivkriterier med samme overordnede resultater, hvorfor det alene er de lineære sandsynlighedsmodeller, der fremstilles i rapporten.

²⁰ I begge analyser er der foretaget en baglæns modelsøgning, hvor variablene trinvis ekskluderes, hvis de ikke bidrager til at forklare udfaldet. I tabel 11 er det startmodellen, der gengives, idet slutmodellen ikke indeholder nævneværdige ændringer for hverken signifikansniveauet eller parameterestimatet.

Tabel 11. Recidiv generelt og recidiv til en politiregistrering vedrørende straffeloven.

	Recidiv generelt		Recidiv til en registrering vedrørende straffeloven	
	B (S.E.)	Sig.	B (S.E.)	Sig.
Kontrolgruppe	0,073	0,055	0,030	0,044
Dreng	0,136*	0,057	0,075	0,045
15-17 år	-0,040	0,057	-0,002	0,045
Mere end én registrering frem til kendskab	0,200***	0,056	0,124**	0,044
Mindst én registrering vedrørende straffeloven frem til kendskab	-0,048	0,054	0,005	0,043
(Konstant)	0,143	0,076	0,034	0,061

*p<0.05, **p<0.01, ***p<0.001.

Idet analyserne er udarbejdet på et beskedent datagrundlag, skal det dog understreges, at der er en væsentlig statistisk usikkerhed forbundet med resultaterne.

En forklaring på, at der ikke kan påvises en effekt af forsøgsprojektet AGO, kan være, at der er relativt få personer, som indgår i forsøgs- og kontrolgruppen, hvilket betyder, at forskellen i recidivrisikoen skal være ret markant, før end resultatet bliver statistisk signifikant. En anden forklaring på, at der ikke ses et statistisk signifikant mindre recidivrisiko blandt unge i forsøgsgruppen er, at det alene er godt en tredjedel af eksperimentalgruppen, der har indgået i den fulde AGO-indsats. En eventuel effekt af den fulde AGO-indsats skal derfor være yderst markant for at kunne slå igennem for den samlede eksperimentalgruppe.

Yderligere en forklaring på, at analyserne ikke viser en effekt af forsøgsprojektet AGO, kan være, at indsatsen i bund og grund ikke adskiller sig væsentligt fra *treatment as usual* i kontrolgruppen. Af procesevalueringen fremgår, at der særligt i Skanderborg Kommune er en opfattelse af, at AGO-indsatsen ikke adskiller sig betragteligt fra tidligere praksis i forhold til håndteringen af målgruppen for AGO. Det kan derfor tænkes, at den måde, hvorpå denne ungegruppe håndteres i de to kontrolkommuner, ikke er væsensforskellig.